

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
DYDDIAD:	15 Ionawr, 2014
TEITL YR ADRODDIAD:	Datganiad o Fwriad Gogledd Cymru
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Derbyn sylwadau ar y Datganiad o Fwriad ar y cyd yng Ngogledd Cymru i'w chyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 31/01/14 mewn Ymateb i'r gofyniad yn y ddogfen 'Fframwaith Gwasanaethau Intigredig ar gyfer Pobl Hŷn gydag Anghenion Cymhleth' a gyhoeddwyd yng Ngorffennaf 2013.
ADRODDIAD GAN:	CYFARWYDDWR CYMUNED

1.0 Cefndir

1.1 Dogfen Ymgynghorol

Ym mis Gorffennaf 2013, cyhoeddwyd dogfen ymgynghorol gan Lywodraeth Cymru sy'n gosod gofynion a disgwyliadau ar fyrddau iechyd ac awdurdodau lleol i gyflymu'r broses o integreiddio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol a'u mewnnoli o fewn gwasanaethau priflif erbyn mis Rhagfyr 2014 er mwyn hwyluso mynediad at wasanaethau a gwella deilliannau ar gyfer dinasyddion.

1.2 Cyd-destun Polisi

Gosodir y disgwyliad ar fyrddau iechyd ac awdurdodau lleol i integreiddio gwasanaeth o fewn cyd-destun polisi cenedlaethol a amlinellir yn

- **'Gyda'n Gilydd ar gyfer lechyd'** sy'n gosod allan uchelgais ar gyfer darparu gwasanaeth iechyd person-ganolog mor agos â phosibl i gartref.
- **'Gwasanaethau Cymdeithasol Cynladwy yng Nghymru'** sy'n disgwyl bod Gwasanaethau Cymdeithasol wedi ei seilio ar asesiadau cludadwy a ffocws ar ddeilliannau a fydd yn galluogi pobl i wneud penderfyniadau hysbys gyda cynllunio gofal a meini prawf cymhwyster mwy cyson.
- **Y Mesur Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru)** a fydd yn cryfhau'r gofynion deddfwriaethol ar Fyrddau Iechyd a Llywodraeth Leol i integreiddio gwasanaethau.

1.3 Disgwyliad i Gyflwyno Datganiad o Fwriad

Mae'r ddogfen 'Fframwaith Gwasanaethau Intigredig' yn gosod disgwyliad ar Fyrddau Iechyd ac Awdurdodau Lleol ar lefel ranbarthol i gynhyrchu **Datganiad o Fwriad** sy'n amlinellu'r sefyllfa bresennol a bwriadau i'r dyfodol ar gyfer gosod allan Rhaglen Waith a fydd yn hybu cydweithredu mwy ffurfiol ar gyfer darparu gwasanaethau integredig a fydd wedi eu mewnnoli i ddarpariaeth priflif erbyn diwedd 2014.

2.0 Ymateb Gogledd Cymru

- 2.1 Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) a 6 awdurdod lleol Gogledd Cymru wedi llunio **Datganiad o Fwriad** cychwynol i ddaparu gwasanaethau intigredig ar gyfer Pobl Hŷn gydag anghenion cymhleth. Bydd ystyriaeth o'r Datganiad cychwynol hon gan aelodau etholedig y cynghorau a chyfarwyddwyr y Bwrdd Iechyd ynghyd ag adborth gan bobl hŷn a Llywodraeth Cymru yn cyfrannu at lunio Datganiad terfynol gyda Chynllun Gweithredu erbyn 31/03/14.
- 2.2 Er bod y ddogfen Fframwaith Gwasanaethau Intigredig yn gosod gofyn ar gyfer **Datganiad o Fwriad** sy'n canolbwyntio ar bobl hŷn gydag anghenion cymhleth, 'rydym yn ystyried hyn fel ymagwedd y byddwn yn dymuno ei ddefnyddio ar gyfer grwpiau eraill o ddefnyddwyr gwasanaeth yn y dyfodol.
- 2.3 Er mwyn i'n gweledigaeth lwyddo, 'rydym yn cydnabod y bydd angen symud adnoddau o wasanaethau llym / critigol i Wasanaethau Cymunedol a Chynradd, a bydd hyn yn gosod her sylweddol yn yr hinsawdd ariannol ar hyn o bryd. Cydnabyddir yr her yma gan BIPBC yn y Cynllun 3-mllynedd 2014-17.

2.4 Rhagdybiaethau ariannol Y Bwrdd Iechyd

Fodd bynnag, bydd angen gosod hyn oll o fewn cyd-destun yr amgylchedd ariannol sy'n effeithio ar yr holl wasanaethau cyhoeddus gan gynnwys y Gwasanaeth Iechyd Gwladol. Mae rhagdybiaethau cynlluniau cyllidol cyfnod canolog yn ddangosol ar hyn o bryd, ond yn parhau i ddangos pwysau cost a chwyddiant cyson yn erbyn lefel isel iawn o gynnydd mewn buddsoddiad wedi ei gynllunio gan Llywodraeth Cymru. Mae rhagdybiaethau cynnar ar gyfer y Cynllun cyllidol tymor canolog yn dangos bwlch ariannol potensial o 12.1% dros y 3 blynedd nesaf i 2016/17 cyn ystyried cynlluniau arbedion a lliniaru. O ystyried y bwlch hwn, bydd angen cyfarch 4.2% yn ystod 2014/15, blwyddyn gyntaf o'r Cynllun Tair Blynedd. Felly, mae'n glir y bydd angen gwneud penderfyniadau anodd wrth flaenoriaethu ymagweddau tuag at wella iechyd a darparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

3.0 Argymhellion

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Parteniaeth ac Adfywio dod I farn:-

- 3.1 Bod y Pwyllgor Gwaith yn cymeradwyo'r Datganiad o fwriad cychwynol ar gyfer Gogledd Cymru – sy'n cynnwys cyfraniadau gan Gyngor Sir Ynys Môn – ar gyfer ei chyflwyno gan BIPBC a'r 6 sir i Lywodraeth Cymru erbyn 31/01/14 i gydymffurfio gyda'r gofynion statudol a amlinellir yn y ddogfen 'Fframwaith Gwasanaethau Intigredig ar gyfer Pobl Hŷn gydag anghenion Cymhleth'.
- 3.2 Bod y Pwyllgor Gwaith yn awdurdodi'r Cyfarwyddwr Cymuned i gydweithio gyda BIPBC a'r 6 awdurdod lleol ar draws Rhanbarth Gogledd Cymru ac yn lleol yma ar Ynys Môn trwy'r Bwrdd Cyflawni Iechyd a Gofal Cymdeithasol y bwriedir ei sefydlu i ddarparu trefniadau llywodraethu cadarn ac adnabod blaenoriaethau ar gyfer llunio Rhaglen Waith a fydd yn arwain at ddatblygu gwasanaethau intigredig ar gyfer pobl Hŷn gydag anghenion cymhleth.

Enw awdur yr adroddiad: Gareth Llwyd
Swydd: Rheolwr Uned Cefnogaeth Busnes
Dyddiad: 6 Ionawr, 2014

Atodiadau:

Datganiad o fwriad Gogledd Cymru

Papurau Cefndirol:

Llywodraeth Cymru (Gorffennaf 2013) <u>Fframwaith Gwasanaethau Intigredig Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer Pobl Hŷn gydag anghenion Cymhleth.</u>

Datganiad o Fwriad Gogledd Cymru—

1 Rhagarweiniad

Mae'r papur canlynol yn cynnwys y Datganiad o Fwriad ar Ofal Integredig ar gyfer Pobl Hŷn sydd ag Anghenion Cymhleth rhwng Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

Cafodd ei ddatblygu ar y cyd gan gydweithwyr o Awdurdodau Gogledd Cymru a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, i ddarparu datganiad rhanbarthol sengl.

Mae yna gydnabyddiaeth gadarn ar draws Gogledd Cymru o'r angen i weithio o fewn ôl troed rhanbarthol - er mwyn cymhwyso strwythur y Bwrdd Iechyd Lleol (BILI) ac i wella effeithlonrwydd hyd yr eithaf; a bod yn ymatebol, yr un pryd, i angen lleol a datblygiadau gwasanaeth hanesyddol. Canlyniad hyn yw bod angen i gynllunio a chyflenwi gwasanaeth weithredu ar lefel ranbarthol, isranbarthol a sirol.

Mae strwythur rheolaeth glinigol y Bwrdd Iechyd Lleol (BILI) yn cael ei adolygu ar hyn o bryd tra bod Awdurdodau Lleol yn aros am ganlyniad Adolygiad Williams – mae hyn yn rhwym o arwain at lefel o ansicrwydd trefniadaethol. Fodd bynnag, fe ysgrifennwyd y papur i adlewyrchu bwriad strategol y Partneriaid, gyda'r Weledigaeth, y Nodau a'r Amcanion ar gyfer Integreiddio ledled Gogledd Cymru'n rhai a fydd yn cael eu gweithredu beth bynnag fo strwythurau trefniadaethol y dyfodol.

Mae'r angen i fabwysiadu dull cadarnach a di-oed gydag Integreiddiad Gwasanaethau ar gyfer Pobl Hŷn, wedi ei ledaenu'n glir gan y Gweinidog a'r Dirprwy Weinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Mae'r neges hon y un y mae asiantaethau partner yng Ngogledd Cymru'n ei chroesawu ac yn wir mae yna lawer o enghreifftiau o weithio cadarn mewn partneriaeth sy'n dangos yr ymrwymiad i'r dull gweithredu hwn. Rydyn ni'n bwriadu adeiladu ar hyn er mwyn datblygu agenda uchelgeisiol sy'n gwrthio ffiniau sy'n bod yn barod ac sy'n datblygu gwasanaethau a systemau newydd ac arloesol.

Gellir dehongli "gweithio'n integredig" mewn sawl ffordd ac i ddibenion yr adroddiad hwn, rydyn ni'n defnyddio'r diffiniad (trefniadaethol) canlynol:

System sengl o asesu anghenion, comisiynu a/neu ddarparu gwasanaeth sydd â'r nod o hyrwyddo aliniad a chydweithredu rhwng y sectorau gofal a gwella (Ham, 2008).

Dylid ystyried y diffiniad hwn hefyd yn erbyn y Naratif i esbonio gofal a chymorth integredig i'r dinesydd, a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru.

"Mae 'ngofal i'n cael ei gynllunio gen i â phobl sy'n gweithio efo'i gilydd i 'neall i, fy nheulu i a 'ngofalwr/'ngofalwyr i, a hynny'n rhoi rheolaeth i mi ac yn dod â gwasanaethau at ei gilydd i gyflawni'r canlyniadau sy'n bwysig i mi."

Rydym yn deall fod Gofal Integredig yn ymwneud nid â strwythurau, sefydliadau na llwybrau per se, nac â'r ffordd y mae gwasanaethau'n cael eu comisiynu neu eu hariannu. Ei brif bwrpas yw gofalu fod dinasyddion yn cael profiad gwell o ofal a chymorth, yn profi llai o anghydraddoldeb ac yn cyflawni gwell canlyniadau.

Yn yr hinsawdd ariannol bresennol, fodd bynnag, mae'n hanfodol hefyd cydnabod y rheidrwydd i unrhyw newid fod yn gost niwtral o leiaf yn y tymor hir.

Wrth ystyried unrhyw symudiad tuag at Integreiddio, mae angen i ni ofyn y canlynol:-

- A fydd o'n gwella ansawdd bywyd?
- A fydd o'n gwella ansawdd y gofal?
- A fydd o'n gwella profiad y dinesydd?
- A fydd o'n cynyddu effeithlonrwydd cost?

Y ddealltwriaeth sy'n honedig yn y papur yw y dylai iechyd, gofal cymdeithasol, gwasanaethau'r trydydd sector a gwasanaethau annibynnol ar gyfer Pobl Hŷn, gael eu llunio a'u cyflenwi i hyrwyddo ac i gynyddu lles er mwyn i'r person allu byw'n annibynnol yn eu cymuned cyn hired ag sydd bosib gyda gwasanaethau'n cael eu darparu yng nghartref y person hwnnw neu o fewn lleoliad cymunedol i osgoi'r angen am ofal parhaus, aciwt neu sefydliadol.

Y nodweddion craidd hyn yw'r sylfaen greiddiol ar gyfer cyd-bolisi diweddar —Gosod y Cyfeiriad, Gwasanaethau Cymdeithasol Cynaliadwy, Cyflawni Gofal Iechyd Lleol a Fframwaith ar gyfer Darparu Iechyd a Gofal Cymdeithasol Integredig. Maen nhw hefyd yn hanfodol i'r Fframwaith Asesu Pobl Hŷn newydd a'r Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru).

Drwy weithio'n integredig byddai Partneriaid yn disgwyl defnyddio'u sgiliau, eu gwybodaeth, eu profiad a'u hadnoddau cyfunol i gyflawni canlyniadau gwell ar gyfer Pobl Hŷn.

Yn benodol, fe fydden nhw'n disgwyl:-

- Hyrwyddo perchnogaeth a rheolaeth dinasyddion o'u hanghenion personol o ran lles a gofal, gan greu diwylliant gofal annibynnol yn hytrach nag un dibynnol.
- Cynorthwyo pobl hŷn i fyw'n annibynnol ac i fod wedi'u cysylltu â'u cartref a'u cymuned, gyda'r bwriad o leihau'r posibilrwydd o unigrwydd ac arwahanrwydd.
- Darparu gofal rhagweithiol yn ogystal ag adweithiol gan ystyried ffyrdd o fodloni anghenion unigolion drwy amrywiaeth o ddulliau cynorthwyo o fewn y gymuned a beth bynnag fo'u meini prawf cymhwyster.
- Symleiddio gwasanaethau a gofal i fodloni anghenion unigol y person hŷn yn well.
- Lleihau dyblygu a chynyddu ymwybyddiaeth o wasanaethau a ddarperir i bobl hŷn ar draws pob sector.
- Lleihau defnydd anaddas o ofal tymor hirach a gofal dwysach neu fwy aciwt
- Gyrru cost gofalu am bobl hŷn i lawr.

2 Fframwaith Cysyniadol

Er mwyn cynllunio ar gyfer datblygu Gwasanaethau Integredig a'u disgrifio, mae'r Datganiad o Fwriad hwn wedi defnyddio Partnership Continuum ⁽ⁱ⁾ (gweler Atodiad 1). Gellir ei gymhwyso ar lefelau Strategol, Rheolaethol a Chyflenwi Gwasanaeth, gyda gweithrediad yn bosib ar sail ranbarthol, isranbarthol, ledled y sir ac ar sail ardal.

Bydd gweithio integredig yn datblygu ar gyflymder gwahanol ac ar gyfer gwasanaethau gwahanol ledled Gogledd Cymru. Fe wnawn sicrhau y bydd dysgu'n cael ei rannu drwy strwythurau partneriaeth. Gallai hyn fod drwy wefan a rennir gyda llyfrgell adnoddau a thempledi cyffredin ar gyfer dogfennau allweddol a/neu ddigwyddiadau dysgu rheolaidd.

Mae dysgu oddi wrth "Cydwethredu mewn Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru" ⁽ⁱⁱ⁾, o ddogfennau allweddol fel "Making integrated care happen at scale and pace" ^(iv) a phrofiadau'n genedlaethol wedi amlygu'r materion sy'n helpu ac yn llesteirio Integreiddiad ac fe ddaw â phragmatiaeth i'n dadl.

3 Model ar gyfer Integreiddio Gwasanaethau Iechyd a Gofal Cymdeithasol i Bobl Hŷn / Model Gweithredu Targed

Yng Ngogledd Cymru ar hyn o bryd, nid oes yna un model cydlynol ar gyfer Integreiddio sy'n crynhoi'r holl wasanaethau iechyd cyhoeddus, gofal sylfaenol, cymunedol, aciwt, gofal cymdeithasol a gwasanaethau'r trydydd sector, ac sy'n cael ei gefnogi gan bob rhanddeiliad - gan gynnwys ei ddinasyddion.

Ond mae'r cydrannau model gwasanaeth canlynol yn rhai rydym yn eu cydnabod i allu cyfarfod y 4 thema allweddol a nodwyd gan bobl hŷn pan ofynnwyd iddyn nhw am yr anawsterau gwasanaeth a brofwyd ganddyn nhw h.y. cydlyniant gofal, dilyniant mewn gofal, systemau cyfeirio a chyfathrebu syml a chyson a chyrchiad i wasanaethau ^(v):-

- Strwythurau Integredig o fewn Fframwaith Lywodraethu
- Integreiddiad Gweithredol/Gwasanaethau
- Atal ac ymyrryd cynnar
- Gofal Canolraddol/Ymyrryd Tymor Byr
- Cymorth Cymunedol Tymor Hirach
- Gofal Is-aciwt/Cleifion mewnol
- Gweithlu wedi'i gynllunio
- Swyddogaethau cefn swyddfa wedi'u symleiddio

Mae datblygu model gwasanaeth Integredig Gogledd Cymru ar gyfer Pobl Hŷn yn flaenoriaeth amlwg i Bartneriaid ac mae'n un y gwnawn ni weithio i'w gyflawni yn y 12 mis nesaf. Yn yr ymgymeriad yma, rydyn ni'n cydnabod bod amrywiadau'n bosib rhwng y 6 Ardal Awdurdod Lleol ynglŷn â pha gydrannau o'r 6 a restrir uchod fydd yn cael eu mabwysiadu, ym mha gam yn y 'Partnership Continuum' ac a fyddai hynny ar lefel strategol/reolaethol neu lefel cyflenwi gwasanaeth.

4 Trefniadau Cyfredol a'r Bwriad ar gyfer y Dyfodol

Mae'r adrannau canlynol yn darparu llinell sylfaen i "integreiddiad" cyfredol ynghyd â'r bwriad a'r dyhead ar gyfer y dyfodol yng Ngogledd Cymru.

4.1 Arweinyddiaeth i yrru'r Weledigaeth

Trefniadau cyfredol

i) Mae **Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru**'n cynnwys:-

- Arweinwyr a Phrif Weithredwyr chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru
- Cadeirydd a Phrif Weithredwr Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Cadeirydd a Phrif Swyddog Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
- Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru
- Prif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru

Amcan allweddol Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru yw hyrwyddo gweithio ar y cyd rhwng awdurdodau lleol a rhwng awdurdodau lleol a gwasanaethau cyhoeddus eraill fel heddlu, iechyd a gwasanaethau tân ac achub. I'r diben hwn mae'n rheoli portffolio o brosiectau cydweithredol.

ii) Caiff gweithio mewn partneriaeth yng Ngogledd Cymru ei gynorthwyo ymhellach gan y **Bwrdd Rhaglen Gwasanaethau Cymdeithasol ac Iechyd**. Caiff y Bwrdd hwn ei gadeirio gan Brif Weithredwr sy'n noddi ac mae ei aelodaeth yn cynnwys Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol; Arweinydd neu aelod Gweithredol ar ran Gofal Cymdeithasol; swyddogion Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a chynrychiolwyr Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, Llywodraeth Cymru a'r Asiantaeth Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol.

iii) Bydd Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol hefyd yn cyfarfod yn ffurfiol â Chyfarwyddwyr Gweithredol BIPBC yn chwarterol yn **Fforwm Strategol Chwarterol Asiantaeth Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol (AGGC) BIPBC**.

iv) Mae pob **Bwrdd Gwasanaeth Lleol**, o fewn ei Gynllun Integredig Sengl, ag ymrwymiad i wella gweithio cydweithredol.

v) Mae Awdurdodau Lleol â chysylltiadau allweddol â phedwar o **Grwpiau Rhaglen Glinigol (GRhG)** BIPBC - Meddygaeth Sylfaenol, Gymunedol ac Arbenigol, Plant a Phobl Ifanc, Therapiau a Chymorth Clinigol, ac Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu. Mae Rheolwr Gwasanaethau Cymdeithasol uwch wedi ei gynnwys fel aelod ar bob un o'r pedwar GRhG ac fe'i gwahoddir i ddod i gyfarfodydd misol.

vi) Gweithio mewn ardaloedd yw sylfaen gwasanaethau Integredig yng Ngogledd Cymru. O fewn y trefniadau gweithio ar y cyd yng Ngogledd Cymru daw partneriaid allweddol ynghyd yn **Fforwm Partneriaeth Gwasanaethau Cymunedol** (rhanbarthol). Mae'r Fforwm hwn yn cynnwys cynrychiolwyr BIPBC (o ran iechyd y cyhoedd, gofal sylfaenol,

gwasanaethau iechyd cymunedol ac iechyd meddwl), galwedigaethau contractwyr annibynnol, gwasanaethau cymdeithasol (o bob un o'r chwe Awdurdod Lleol) a'r Trydydd Sector. Fe sefydlwyd y Fforwm yn wreiddiol i yrru ymlaen ddatblygiad a gweithrediad gweithio mewn ardaloedd ac elfennau allweddol eraill gyda *Gosod y Cyfeiriad*.

Mae trafodaethau ar y gweill yn awr i ganfod a all y Fforwm gymryd rôl strategol ehangach i ddod yn Grŵp Cyflenwi rhanbarthol sy'n gyfrifol am yrru ymlaen yr holl gamau gofynnol a amlinellir yn y "Fframwaith ar gyfer Darparu Iechyd a Gofal Cymdeithasol Integredig" a "Darparu Gofal Iechyd Lleol". Drwy'r Fforwm hwn bydd anghenion poblogaeth hŷn Gogledd Cymru o ran cyflenwad gwasanaeth cydlynol a chyson yn cael ei gynllunio gan ddefnyddio data ardal / sirol / rhanbarthol a chenedlaethol.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

i) Mae'r angen am strwythurau llywodraethu sirol cadarn sy'n hyrwyddo ac yn cynorthwyo arweinyddiaeth ar y cyd ar lefelau strategol, rheolaethol a chyflenwi gwasanaeth wedi ei gydnabod, gyda strwythur Fframwaith Lleol (wedi'i atodi fel Atodiad 2) yn dangos y cysylltiadau rhwng ardaloedd, y sir a rhanbarth Gogledd Cymru gyfan. Mae hwn wedi'i addasu i gyfarfod ag anghenion pob Sir.

Bwriedir y Fforwm ar lefel Sir i gynorthwyo gweithio integredig drwy ddatgloi rhwystrau a biwrocratiaeth ddiangen.

ii) Mae Cadeirydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn ddiweddar wedi symbylu Adolygiad Partneriaeth a bydd ei ganfyddiadau'n helpu i oleuo cynlluniau strategol ar gyfer Integreiddio.

4.2 Comisiynu

Trefniadau cyfredol

i) Mae Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr Iechyd Cyhoeddus BIPBC 2012, yn darparu gwybodaeth ar asesiad o anghenion y boblogaeth a chysylltiadau pellach â nhw, a blaenoriaethau sy'n ymwneud ag iechyd a lles pobl hŷn yng Ngogledd Cymru. Yn ogystal mae yna Ddangosyddion Pobl Hŷn (2012) sydd wedi eu datblygu gan Iechyd Cyhoeddus Cymru.

ii) Mae gweithgor rhanbarthol sy'n cynnwys rheolwyr gofal cymdeithasol ac iechyd wedi ei sefydlu fel symudiad cychwynnol tuag at gynllun comisiynu sengl, i sefydlu cwmpas y ddarpariaeth gyfredol a nodi continwwm gwasanaethau cymunedol sy'n dod dan ymbarél eang "Gwasanaethau Gofal Canolraddol".

iii) Mae Canolbwynt Comisiynu Gogledd Cymru ar gyfer lleoliadau drud, bychan eu nifer yn enghraifft bositif o weithgaredd comisiynu rhanbarthol ar y cyd ac mae'n weithgaredd y gellir adeiladu arno i ddatblygu cyd-gaffael lleoliadau preswyl, goruchwyllo contract rhanbarthol a sicrhau dull cyson o osod ffioedd.

Bwriad ar gyfer y Dyfodol

Mae comisiynu'n gysyniad eang ac mae yna lawer o ddiffiniadau. Gellir ei ddisgrifio fel y dull o sicrhau'r gwerth gorau i ddinasyddion a threthdalwyr lleol. Dyma'r broses o drosi

dyheadau ac angen, drwy nodi a chaffael gwasanaethau ar gyfer y boblogaeth leol, yn wasanaethau sy'n cyflenwi'r canlyniadau gorau posib o ran iechyd a lles a'r ddarpariaeth iechyd a gofal cymdeithasol orau posib o fewn y defnydd gorau o adnoddau sydd ar gael.

- i) Gellir gwireddu manteision felly ar gyfer gwasanaethau Pobl Hŷn drwy gynllunio a chomisiynu gwasanaethau ar y cyd ar draws gofal cymdeithasol ac iechyd mewn partneriaeth â'r trydydd sector a'r sector annibynnol. Fe gaiff y rhain eu datblygu ar lefel ardal, sir a rhanbarth.
- ii) Elfen gychwynnol o'r gweithgaredd yma fydd datblygiad datganiadau o sefyllfa'r farchnad.
- iii) Bydd haenriad risg yn cael ei gynnwys hefyd gan fod hynny'n caniatáu targedu gwasanaethau priodol er mwyn gallu cyflawni cynllunio gofal sy'n rhagweithiol ac sydd wedi'i bersonoli. Yna gallai defnyddwyr y mae angen i'w hachos gael ei reoli oherwydd cymhlethdod ac anwadalwch eu cyflwr, ddisgwyl derbyn gofal drwy lwybrau gofal cyd-gysylltiedig a fydd yn sicrhau trosglwyddiad llyfn rhwng gwasanaethau.
- iv) Mater allweddol fydd mabwysiadu dull o ofalu fod darparwyr iechyd a gofal cymdeithasol yn gweithredu mewn diwylliant sy'n galluogi, gan gefnogi annibyniaeth ac osgoi gwaethygiad diangen, e.e. derbyn i ysbyty.
- v) Mae'r angen i ddatblygu model cadarn ar gyfer cyd-gomisiynu wedi ei drefnu gan Bartneriaid fel blaenoriaeth ar gyfer gweithredu ac mae bid am gymorth ychwanegol yn yr ymdrech yma'n cael ei ddatblygu ar hyn o bryd.

4.3 Rheoli Adnoddau/Cyllidebau Cyfun

Trefniadau cyfredol

- i) O ran Cytundebau Ffurfiol S-33, mae pob sir â Chyllideb Gyfun ar gyfer y Gwasanaeth Cyfarpar Cymunedol.
- ii) Mae **Conwy** â
 - dau o Fflatiau Tai Gofal Ychwanegol Tymor Byr a ariennir ar y cyd i hwyluso rhyddhau cynnar o ysbyty ac ail-alluogi pan na all pobl ddychwelyd adref.
- iii) Mae **Sir Ddinbych** â
 - chyllideb gyfun a gytunwyd ar gyfer gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol.
- iv) Mae **Wrecsam** ag
 - iechyd a gofal cymdeithasol sy'n cyd-ariannu nifer o fentrau ar hyn o bryd yn cynnwys teleofal, gofal canolraddol, rhaglen atal codymau, a chontractau trydydd sector sy'n cyflenwi gwasanaethau ataliol lefel isel, er enghraifft.

v) Mae **Ynys Môn** â

- Chynllun Prynu Ategol sydd wedi bodoli am y 15 mlynedd ddiwethaf i gyd-ariannu iechyd a phecynnau gofal cymdeithasol i gynnal a chynorthwyo pobl gartref gydag anghenion gofal dwys a chymhleth er mwyn osgoi derbyniadau amhriodol neu gynamserol i ofal tymor hir.
- trefniadau sy'n bodoli ers amser maith gydag lechyd i ariannu gwasanaethau Ymateb Cyflym er mwyn hwyluso rhyddhau o ysbyty ac i ddarparu ymyriad brys i osgoi derbyniadau amhriodol i ysbyty.

Bwriad ar gyfer y Dyfodol

i) Mae'n ofynnol i bob sefydliad gyflawni effeithlonrwydd sylweddol yn y blynyddoedd nesaf a gallai hyn fod yn rhwystr i ddatblygiad pellach cyllidebau cyfun ffurfiol. Fodd bynnag, gellid dadlau hefyd y gallai cronni cyllidebau arwain at effeithlonrwydd. Fel gydag unrhyw agwedd ar Integreiddio, mae angen fforio'r manteision i ddinasyddion a'r manteision trefniadaethol fel sail resymegol i gymryd camau felly. Mae hyn yn amcan a nodwyd o ran y gweithgor gwasanaethau Gofal Canolraddol y cyfeirir ato uchod.

Fodd bynnag, mae'n amlwg fod arnom angen gwell dealltwriaeth o'r adnoddau sydd ar gael yn y sir, yn ôl yr ardal fyddai orau, fel bod Partneriaid, fel cam cyntaf, yn gweithio efo'i gilydd i fapio'r gyllideb gyfredol, y stad a'r staffio sydd wedi'u dyrannu ar hyn o bryd i wasanaethau Pobl Hŷn.

4.4 Integreiddio Rheolaethol/Gwasanaeth

4.4.1 Gweithlu

Mae yna uchelgais yng Ngogledd Cymru gyfan i symud tuag at strwythur gweithlu sy'n fwy integredig ar gyfer Pobl Hŷn. Bydd y rhagfynegiadau ar gyfer y galw yn y dyfodol yn seiliedig ar newid demograffig a newid gwasanaethau o ofal cyfredol, aciwt neu sefydliadol i'r gymuned, ac ar yr un pryd yn ystyried y galw cynyddol sy'n codi o'r angen i ddelio â lles, cynhwysiad cymdeithasol, iechyd y cyhoedd a'r cynnydd disgwylidig mewn rheolaeth cyflyrau cronig.

Trefniadau cyfredol

i) Mae'r sefydliadau i gyd yn darparu cyfleoedd datblygu sy'n cynorthwyo staff o'r awdurdodau iechyd a'r awdurdodau lleol yn ogystal â defnyddio grantiau Datblygu Gweithlu Gofal Cymdeithasol i gynnal datblygiadau yn y trydydd sector a'r sector annibynnol.

ii) Mae **Conwy** â

- rheolaeth sengl o Wasanaethau Iechyd Meddwl Oedolion.
- cyd-leoliad staff iechyd a gofal cymdeithasol ar gyfer pobl hŷn yng Nghanolfan Crwst, Plas Menai a Meddygfa Abergele gyda Llys Dyfrig yn Llandudno'n agor ym Mawrth 2014.

- cynllunio gofal a thriniaeth integredig, mewn perthynas â'r Mesurau Iechyd Meddwl.

ii) Mae **Sir Ddinbych** â

- threfniant rheolaethol llinell sengl ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Meddwl Oedolion a thîm bychan ar gyfer Gwasanaethau Pobl Hŷn.

iii) Mae **Sir y Fflint** â

- threfniant rheolaethol llinell sengl ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Meddwl Oedolion
- 3 o dimau Ardal ar gyfer Gwasanaethau Pobl Hŷn sy'n gyffiniol ag ardal iechyd. Mae un wedi'i gyd-leoli â chydweithwyr iechyd mewn ysbyty cymunedol lleol. Mae'r rhain wedi eu sefydlu yn cynnwys Gweithwyr Cymdeithasol a Therapiau Galwedigaethol gyda'r dyhead o gyd-leoli'r 2 dîm sy'n weddill yn 2014.

iv) Mae **Gwynedd** â

- staff gofal cymdeithasol sy'n gweithio ym Meirionnydd, wedi eu cyd-leoli â chydweithwyr iechyd. Ar hyn o bryd mae staff yn gweithio o 6 o "fannau glanio", a 5 o'r rheiny mewn Canolfannau Iechyd neu Ysbytai Cymunedol.

v) Mae **Wrecsam** â

- gweithio cadarn mewn partneriaeth o ran gwasanaethau gofal canolraddol gyda gweithwyr generig cyflogedig iechyd wedi'u lleoli â thîm gwaith cymdeithasol pobl hŷn ac yn cael eu rheoli gan reolwr tîm gwaith cymdeithasol.
- dull gweithredu tîm amlddisgyblaeth integredig sy'n cael ei arbrofi yn Ysbyty Maelor yn rhan o'r prosiect eiddilwch i leihau derbyniadau y gellid eu hosgoi ac i hwyluso rhyddhau amserol.

vi) Mae **Ynys Môn** â

- Thîm Nyrsio Ardal wedi ei gyd-leoli o fewn Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol Oedolion yn Llangefni.
- Tîm Gwaith Cymdeithasol integredig Gwynedd ac Ynys Môn wedi ei leoli yn Ysbyty Gwynedd.
- Gwasanaethau Iechyd Meddwl Cymunedol integredig wedi'i gyd-leoli ar ddau safle yn Llangefni a Chaergybi.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

i) Fe wnawn bennu'r gweithlu sy'n ofynnol i gyfarfod â'r Model Gwasanaeth Integredig ar gyfer Pobl Hŷn i ofalu fod gennym ddigon o staff sydd â'r sgiliau priodol yn y lle priodol. Mae'n wirebol fod hyn yn sialens arbennig i ardaloedd gwledig y Sir.

ii) Fe wnawn fforio cyfleoedd ar gyfer cyd-leoli timau - gan nodi'r angen am bragmatiaeth yn yr oblygiadau cost a rennir o ran darpariaeth felly.

iii) Mae trefniadau a rennir wedi eu nodi i fod yn allweddol o ran arwain newid a thorri ar draws y gwasanaethau tameidiog a'r gweithio ynysig sy'n nodweddu systemau sy'n gamweithredol. Mae angen i ni ddatblygu llwybrau integredig sydd wedi eu datblygu'n dda i ofalu nad yw dinasyddion yn profi datgysylltiad.

Rydyn ni'n bwriadu dechrau trafodaeth i fforio opsiynau sefydlu Rheolwyr Ardal ar y cyd. Byddai ganddyn nhw gyfrifoldeb o drefnu a datblygu rheolaeth ystod gymhleth o wasanaethau arbenigol, amlasiantaethol mewn ffordd sy'n gost-effeithiol ac ymatebol, gan integreiddio arferion sefydledig a staff amlddisgyblaeth ar draws y llwybrau gofal.

iv) Mae ymarfer Asesu Partneriaeth diweddar a gynhaliwyd gan y Timau Ardaloedd ym mhob Sir, wedi dadansoddi trefniadau gweithio cyfredol ac wedi nodi meysydd sydd i'w gwella. Bydd yr asesiad hwn yn sylfaen ar gyfer y dyfodol.

4.4.2 Swyddogaethau Cefn Swyddfa

Mae'r angen i sicrhau fod Integreiddiad yn seiliedig ar ddull systemau cyfan/trefniadaethol yn cael ei amlygu yn "Cydwethio mewn Gwasanaethau Cymdeithasol yng Nghymru"⁽ⁱⁱ⁾. Mae'r ddogfen hon yn dangos y risgiau o ddatblygu gwasanaethau integredig pan nad yw'r holl adrannau allweddol e.e. cyllid, adnoddau dynol, gwybodaeth, yn gysylltiedig â'r siwrne o'r cychwyn. Mae angen iddyn nhw fod yn ymglymedig â chytuno'r lefel sydd i'w chyflawni ar y 'Partnership Continuum'.

Ar gyfer y Bwrdd Iechyd, fe ddarperir swyddogaethau cynnal fel 'cyflogres, caffael ac agweddau trafodaethol ar Adnoddau Dynol' gan Bartneriaeth Cyd-wasanaethau Cymru Gyfan.

Dylid cynnal gweithio integredig effeithiol â pholisïau a gweithdrefnau sydd, ar y gorau, ar y cyd ac o leiaf wedi eu halinio ac fe wnawn ni fforio hyn yng nghyd-destun Partneriaeth Cymru Gyfan.

Mae yna hefyd angen rhaglenni hyfforddi a rennir, rheolaeth data "ar y cyd" a systemau gwybodaeth sy'n "siarad" â'i gilydd.

Trefniadau cyfredol

i) Mae BIPBC a'r 6 Awdurdod Lleol yn datblygu Polisi Dewis ar y cyd i gynorthwyo rhyddhau o ysbyty'n amserol ac yn briodol.

ii) Mae **Conwy**

- wedi datblygu protocol o rannu gwybodaeth ynglŷn â threfniant monitro a chyd-fonitro cartrefi gofal.
- â chytundeb i wneud taliadau gofal nyrsio a ariennir ar ran y Bwrdd Iechyd.

iii) Mae **Sir Ddinbych** a iv) **Sir y Fflint** â

- Chytundebau Rhannu Gwybodaeth Bersonol Cymru (WASPI) mewn nifer o wasanaethau i gynorthwyo gweithio ar y cyd.

v) **Gwynedd**

- Mae'n aelod o'r 'Welsh Systems Consortium' [WSC] sy'n cynnwys 8 o Awdurdodau Lleol yng Nghymru, a brynodd system ofal gymdeithasol yn 2013. Mae'r WSC ar

hyn o bryd yn ymgymryd â chaffael ar y cyd ag lechyd -ar gyfer system wybodaeth Gofal Cymunedol er mwyn gwireddu gweledigaeth Gofal Cymdeithasol ac lechyd Cymunedol gan ddefnyddio'r un system.

vi) Mae **Wrecsam** â

- Thîm Strategaeth Gweithlu a Datblygu Gofal Cymdeithasol Oedolion sy'n hyfforddi staff gweithredol sy'n gweithio ar draws y sbectrwm lechyd a Gofal Cymdeithasol.
- Gofal Canolraddol, Gofal Uwch a Phrosiect Ardal y De – sy'n cael eu cynnal gan systemau rheoli data ar y cyd.

vii) Mae **Ynys Môn** â

- chytundeb i wneud taliadau gofal nyrsio sydd wedi'i ariannu, ar ran y Bwrdd lechyd.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

i) Yng Ngogledd Cymru fe wnawn ystyried sut y gellir mynd â datblygiad systemau gwybodaeth ar y cyd ymlaen o fewn model cyfredol y Bartneriaeth Gwasanaethau a Rennir. Bydd hyn yn ystyried y rhaglen gaffael genedlaethol ar gyfer System Wybodaeth Gofal Cymunedol h.y. ateb electronig a fydd yn hwyluso rhannu data ar draws lechyd Cymunedol a Gofal Cymdeithas.

ii) Mae'r Consortiwm Systemau Cymreig sy'n cynnwys tri o Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru – Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn ynghyd â phump o Awdurdodau Lleol eraill, wedi cofrestru ar gyfer ymarferiad caffael ar y cyd â Gwasanaeth Gwybodeg y GIG. Mae wedi ei alw'n 'Community Care Information Solution' (CCIS). Mae pob un o'r 22 o Awdurdodau Lleol a'r 7 Bwrdd lechyd Rhanbarthol wedi eu henwi yn y broses o dendro, sydd eisoes ar y gweill.

iii) Mae grŵp CCIS rhanbarthol Gogledd Cymru wedi ei sefydlu ac mae'n cynnwys arweinwyr Cymorth Busnes a Phenaethiaid TGCh. Mae'r grŵp hefyd yn cynnwys partneriaid o gyflenwyr cyfredol PARIS (Conwy, Sir y Fflint a Sir Ddinbych) gyda'r bwriad o gael dull gweithredu rhanbarthol ledled Gogledd Cymru.

iv) Y bwriad yw cynnal yr amcanion gweithio integredig sydd ynddynt eu hunain yn cyflenwi gwelliannau i gleifion ac arferion gweithio mwy effeithlon. Yn gyffredinol, byddai system sengl ar gyfer lechyd cymunedol a gofal cymdeithasol yn galluogi:

- Gwell penderfyniadau a hynny'n arwain at well canlyniadau i bobl – drwy gyrchiad i ddata sy'n fwy cyflawn. Dylai hyn wella canlyniadau i gleifion a helpu i osgoi derbyniadau a gwella cynllunio gwasanaeth.
- Gwell cydgysylltu – rhwng awdurdodau a hynny'n golygu gwell effeithlonrwydd a gwell gwasanaethau i gleifion.
- Gwell diogelwch i gleifion unigol – drwy lai o wallau trawsysgrifol, gwell prydlondeb, lleihad mewn cyfeiriadau 'coll', y gallu i olrhain yn well i un pwynt.
- Lleihau ymweliadau â'r ganolfan – drwy gyrchiad i wybodaeth wrth deithio.
- Llai o ddyblygu wrth gipio data a gwirio gwybodaeth.

- Lleihad mewn ymyriadau diangen.
- Mwy o hyder yn hunaniaeth y person.
- Set ddata graidd ar y cyd ar draws iechyd a gofal cymdeithasol

4.4.3 Partneriaethau Ehangach

Mae'n ofynnol i ddinasyddion a gofalwyr gael ystod o wasanaethau ar wahân i iechyd a gofal cymdeithasol er mwyn iddyn nhw fyw bywydau annibynnol. Er enghraifft, bydd tai a chludiant yn effeithio'n gyfartal ar y ffordd y bydd pobl yn byw, eto gall y gwasanaethau hyn weithredu weithiau'n gyfochrog, yn hytrach nag mewn partneriaeth â'i gilydd.

Trefniadau cyfredol

Hyd yma cafwyd rhai trafodaethau a pheth cydweithredu drwy bartneriaethau sy'n bod yn barod, yn enwedig drwy strategaethau Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles ac ymgysylltiad achlysurol â phrosiectau penodol.

Mae Grŵp Cludiant i Iechyd yng Ngogledd Cymru wedi ei sefydlu. Fe'i cadeirir gan BIPBC ac mae'n cynnwys Llywodraeth Cymru, cynrychiolwyr y chwe Awdurdod Lleol, Taith – y consortiwm cludiant rhanbarthol, WAST a Chludiant Cymunedol.

Nod y grŵp hwn yw deall a gwella cyrchiad i wasanaethau a chyfleusterau iechyd yng Ngogledd Cymru. Mae'r grŵp hefyd yn ceisio sicrhau ffit strategol gwell rhwng cynllunio a chyflenwi ar gyfer yr holl bartneriaid sy'n cymryd rhan.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

Mewn ymateb i rai o'r anawsterau hyn, dylem fod â llwybrau gofal sy'n cynorthwyo cleifion â'u taith drwy wasanaethau amlasiantaeth a'r rhai sy'n gweithio ar draws ffiniau i gynorthwyo pobl i gyrchu a thrafod gwasanaethau ac i drawsnewid o un lleoliad gofal i un arall. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i'r dinasyddion a'r gofalwyr hynny sy'n profi anawsterau'n gyrchu gofal gan dimau sydd y tu allan i gylch gwaith darpariaeth integredig.

4.5 Gwasanaethau sy'n Canolbwyntio ar y Dinesydd / sy'n cael eu Cyd-gynhyrchu

Trefniadau cyfredol

Rydyn ni yng Ngogledd Cymru'n cydnabod gwerth nid dim ond mabwysiadu ymddygiadau ffordd iach o fyw, ond hefyd sicrhau fod rhwydweithiau cymdeithasol cadarn yn eu lle i gynorthwyo unigolion. Gall bod yn aelod gweithgar o gymuned gynyddu lefel y rheolaeth sydd gan bobl o'u bywydau a chyfrannu tuag at iechyd a lles gwell. Gall cyd-gynhyrchu – defnyddio profiad, gwybodaeth a galluoedd gweithwyr proffesiynol, asiantaethau partner, pobl sy'n defnyddio gwasanaethau a'u cymunedau – gyfrannu tuag at well canlyniadau.

Gall hefyd helpu i sicrhau cyflawni gwell gwerth am arian a gall helpu i rymuso cymunedau.

Mae Adroddiad Blynnyddol 2013 Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd yn cydnabod ac yn ategu pwysigrwydd agweddau fel hyn. “Mae cyd-gynhyrchu’n golygu fod pobl yn rhannu penderfyniadau am eu hiechyd a’u lles â gweithwyr proffesiynol iechyd a gofal cymdeithasol. Mae’n golygu fod gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol yn symud tuag at swyddogaeth o hyrwyddo ac i ffwrdd oddi wrth y rôl draddodiadol o drefnu. Mae’n golygu newid grym, ac mae’n golygu fod ar bawb angen y sgiliau i gymryd rhan yn y cyd-benderfynu.”

Fe ddefnyddir dulliau cyd-gynhyrchu wrth gynllunio a datblygu rhai mentrau cymunedol ac mae’r chwe Awdurdod Lleol yn datblygu cyd-ddealltwriaeth o’r fethodoleg yma.

Rydyn ni hefyd yn ymchwilio datblygiad potensial cynlluniau mentrau cymdeithasol - busnesau sy’n masnachu i daclo problemau cymdeithasol, i wella cymunedau, cyfleoedd bywyd pobl, neu’r amgylchedd.

Mae’r Awdurdodau Lleol a’r Bwrdd Iechyd wedi nodi’r angen i ddatblygu dull gweithredu a rennir tuag at fentrau cymdeithasol yn rhan o’r gweddnewid sydd ei angen i weithredu’r Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles. Mae ein cynigion ar gyfer defnyddio’r cyllid yn cynnwys comisiynu arbenigedd i’n cynorthwyo â’r dull gweithredu yma.

Fe lansiodd y Strategaeth ar gyfer Pobl Hŷn yn 2003 i ddelio â phroblemau a dyheadau pobl sy’n 50 a hŷn ac sy’n byw yng Nghymru. Mae’r strategaeth yn seiliedig ar heneiddio fel cysyniad positif. Mae dulliau a strwythurau wedi eu sefydlu ar lefelau lleol ym mhob rhan o Ogledd Cymru ac maen nhw’n caniatáu i wasanaethau cyhoeddus glywed llais pobl hŷn a chaniatáu i bobl hŷn fod yn gysylltiedig â’r penderfyniadau sy’n effeithio ar eu bywydau.

Cydnabyddir fod Gofalwyr yn bartneriaid allweddol yng nghyflenwad gofal ac mae cefnogi eu hymglymiad yn ganolog i gynnaladwyedd darpariaeth gofal. Disgwylir i’r Bwrdd Iechyd, Awdurdodau Lleol a sefydliadau’r Trydydd Sector yng Ngogledd Cymru weithio mewn partneriaeth i gyflawni’r newid diwylliannol ac i gyflenwi’r prif ddyletswyddau sy’n codi o’r Mesur Strategaethau ar gyfer Gofalwyr (Cymru) 2010. Bydd partneriaethau cadarn ac effeithiol yn hanfodol i gyflenwad llwyddiannus y camau allweddol sy’n cynnwys gwell gweithio ar y cyd, systemau adrodd ar y cyd a gwasanaethau gwybodaeth i ofalwyr wedi’u cryfhau.

i) Yng Nghonwy...

- Fe sicrhodd yr Ymgynghoriad ar foderneiddio Gwasanaethau Pobl Hŷn fod dinasyddion yng nghraidd y datblygiadau ac mae pob cynllun newydd wedi ei ordanysgrifio.
- Felly hefyd mae Gofalwyr â phroffil uchel ac maen nhw’n weithredol gysylltiedig â datblygu gwasanaethau. Mae’r Bwrdd Iechyd ac Awdurdod Lleol Conwy wedi bod

yn gweithio efo'i gilydd i baratoi, cyhoeddi a gweithredu Strategaeth ar gyfer Gofalwyr.

- Mae newid diwylliannol yng ngrymusiad gofalwyr i fod yn rhan o'r prosesau o benderfynu ynghylch rheoli gofal.
- Datrysiadau Symud Ymlaen, mae ail-ddarparu gweithgareddau iechyd a lles (cymdeithasol a Hamdden) yn enghraifft dda o gyd-gynhyrchu, wedi'i reoli gan y trydydd sector gyda sail o wirfoddolwyr a chymorth gan yr Awdurdod Lleol drwy grant.

ii) Yn **Sir Ddinbych** –

- Mae prosiect Gwasanaethau Gofal Iechyd Cymunedol Gogledd Sir Ddinbych wedi bod yn gweithio â defnyddwyr gwasanaeth a chynrychiolwyr y gymuned sy'n cymryd rhan yn natblygiad cynigion ar gyfer yr ysbyty cymunedol newydd sydd wedi'i gynllunio yn yr ardal. Rydyn ni'n archwilio potensial menter gymdeithasol neu entrepreneuriaeth i gefnogi pobl leol i ddod yn ymglymedig â chyfleusterau a gwasanaethau'r ysbyty, gan weithio gydag asiantaethau lleol eraill.

iii) Yn **Sir y Fflint**

- mae yna nifer o enghreifftiau ardderchog o wasanaethau sy'n canolbwyntio ar y dinesydd / sy'n cael eu cyd-gynhyrchu. Mae'r rhain yn cynnwys:-
- defnyddwyr gwasanaeth presennol a chyn-ddefnyddwyr gwasanaeth lechyd Meddwl fel partneriaid ym mhob agwedd ar ddarparu gwasanaeth. Maen nhw'n cynorthwyo gyda chyflenwi hyfforddiant, yn mynychu cyrsiau hyfforddi ac maen nhw'n rhan o'r agwedd bositif gyffredinol tuag at gyd-gynhyrchu darpariaeth gwasanaeth a chyflenwi canlyniadau.
- fel rhan o ddatblygiad gwasanaethau parhaus, mae Cyngor Sir y Fflint yn rhoi cyfle i gymunedau gyd-gynhyrchu opsiynau ar gyfer cyflenwi gwasanaeth yn y dyfodol yn 2014
- Cynlluniau Busnes unigol yn ôl y gwasanaeth yn ystyried opsiynau i ddatblygu gwasanaethau pellach sydd wedi'u cyd-gynhyrchu.

iv) Yng **Ngwynedd**

- Mae yna nifer o grwpiau sy'n bod yn barod, er enghraifft y Fforwm Pobl Hŷn, a Chanolfannau Heneiddio'n Dda sy'n rhoi cyfle'n rheolaidd i gael sgysiau sy'n helpu i oleuo cyfeiriad ein gwasanaeth o ganolbwyntio ar y dinesydd. Y bwriad yw defnyddio mwy ar y grwpiau sy'n bod yn barod gan sicrhau llenwi unrhyw fylchau sy'n ymwneud ag ymgysylltu dinasyddion.

v) Yn **Ynys Môn**

- mae yna nifer o grwpiau sy'n bod yn barod sy'n cynnwys, er enghraifft, Gyngor a Fforwm Pobl Hŷn a 3 o Ganolfannau Heneiddio'n Dda lle ceir cyfleoedd rheolaidd i sgwrsio a hynny'n helpu i oleuo cyfeiriad datblygiad a chyflenwad ein gwasanaethau sy'n canolbwyntio ar y dinesydd. Y bwriad yw defnyddio mwy ar y grwpiau hyn wrth ddatblygu gwasanaethau ataliol cymunedol ar yr Ynys drwyddi draw.

- mae model o ymgysylltu di-ffael, dan y Strategaeth Pobl Hŷn, wedi ei ddatblygu â nifer o gymunedau lleol i ail-lunio a datblygu ystod o wasanaethau ataliol cymunedol sy'n hyrwyddo iechyd a lles a chynhwysiant cymdeithasol i bobl hŷn.
- yn rhan o ddatblygiad gwasanaeth parhaus dan y Rhaglen Trawsnewid ar gyfer Gwasanaethau Oedolion Hŷn, bydd cyfleoedd i gymunedau gyd-gynhyrchu opsiynau ar gyfer cyflenwi gwasanaeth yn y dyfodol yn 2014 a thu hwnt yn parhau. Mae dull gweithredu Partneriaeth Gymunedol â rhanddeiliaid allweddol a grwpiau cymunedol lleol yn cael ei ddatblygu yn ardal Biwmares er mwyn defnyddio asedau ac adnoddau cymunedol yn fwy effeithiol.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

- i) Gyda'n gilydd fe wnawn ni archwilio'r ffordd y gallwn adeiladu ar waith cynnar ar gyd-gynhyrchu, gan weithio i sefydlu'r egwyddorion wrth gynllunio a datblygu gwasanaethau'r dyfodol.
- ii) Fe wnaiff Awdurdodau Lleol a'r Bwrdd Iechyd weithio ag Adrannau Adfywio Awdurdodau Lleol a mentrau cymdeithasol sefydledig yng Ngogledd Cymru drwyddo draw i ymchwilio, fforio a dysgu mwy am ddatblygiad mentrau cymdeithasol a chwmnïau cydweithredol. Er bod yna enghreifftiau o fentrau cymdeithasol sydd wedi eu hen sefydlu yn gweithredu ledled Gogledd Cymru, mae yna le i ddysgu oddi wrthyn nhw, i'w datblygu ymhellach ac i sefydlu Mentrau Cymdeithasol a / neu Gydweithfeydd mewn meysydd gwasanaeth eraill. Fe wnaiff Gogledd Cymru gynnal cyfres o ddigwyddiadau i ddysgu mwy am ddatblygiad mentrau felly ac ymdrechu i sefydlu mentrau pellach mewn gofal cymdeithasol a gwasanaethau iechyd.
- iii) Mae'r Tîm Arweinyddiaeth Ardal yn cydnabod yr angen am ddull sy'n Canolbwyntio ar Ganlyniadau, wrth weithio'n uniongyrchol â phobl hŷn a hefyd wrth ddatblygu gwasanaethau. Bydd y Fframwaith Asesu newydd yn sicrhau fod canlyniadau'n cael eu cipio gan ba broffesiwn bynnag sy'n cynnal yr asesiad, tra bo'r ddogfen ranbarthol ddiweddar "Datblygu Canlyniadau ar y Cyd ar gyfer Ardaloedd" yn galluogi partneriaid i gytuno ar y canlyniadau blaenoriaethol sydd i'w cyflawni drwy gamau cyfundrefnol y naill a'r llall.
- iv) Fe ddatblygir y ddarpariaeth llwybrau sy'n cwmpasu hunanreolaeth drwodd hyd at ofal diwedd oes.
- v) Mae **Conwy** â
 - Grŵp Corfforaethol wedi ei sefydlu i ystyried cyfleoedd o weithio â mentrau cymdeithasol i gyflenwi ystod o wasanaethau'n cynnwys gofal cymdeithasol.
- vi) Yn **Sir y Fflint**,
 - Mae Gwasanaethau Cynnal Iechyd Meddwl yn disgwyl bwrw ymlaen â Menter Gymdeithasol yn gynnar yn 2014 gyda defnyddwyr gwasanaeth, y gymuned a'r cyngor er mwyn ymgysylltu'r gymuned ac unigolion yn ehangach â darpariaeth gwasanaeth.

4.6 Integreiddio Cyflenwad Gwasanaeth

4.6.1 Darparu gwasanaeth

Trefniadau presennol

i) Yng **Nghonwy**

- darperir Gwasanaethau Iechyd Meddwl Cymunedol i oedolion drwy drefniant rheolaeth llinell sengl.
- Mae'r Awdurdod Lleol yn rhoi mewnbwn proffesiynol i wasanaethau Gofal Canolraddol ac mae â Chytundebau Lefel Gwasanaeth i roi cymorth i Wasanaethau Gofal Canolraddol a gwasanaethau Diwedd Oes.

ii) Yn **Sir Ddinbych**,

- Darperir Timau Iechyd Meddwl Cymunedol ar gyfer oedolion drwy strwythur rheolaeth llinell sengl. Rheolir y Gweithwyr Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn lleol gan yr Awdurdod Lleol drwy gyllideb gyfun. Mae'r Awdurdod Lleol yn rhoi mewnbwn proffesiynol i'r Gwasanaeth Gofal Uwch ac fe gefnogodd y Cynllun Tymhorol.

iii) Yn **Sir y Fflint**,

- mae'r Tîm Ymyrryd mewn Argyfwng yn cynnwys staff iechyd a gofal cymdeithasol ac mae'n gweithio mewn partneriaeth ar draws ffiniau iechyd a gofal cymdeithasol i gynnal pobl gartref yn ystod argyfwng meddygol ac mae'n cynorthwyo rhyddhau cyflym o ysbyty.
- fe ariennir 3 Gweithiwr Cymorth Dementia gan Gyllid Gofal Iechyd Parhaus a gyflenwir gan Ofal Cymdeithasol yn benodol i gysylltu pobl sydd â dementia â'r gwasanaethau cymorth cymunedol fel eu bod yn gallu cynnal eu lle yn y gymuned am gyn hired ag sydd bosib.
- mae Gweithiwr Cymdeithasol Dementia Cynnar yn gweithio ar draws ffiniau iechyd a Gofal Cymdeithasol, yn arbenigo mewn achosion sy'n unigryw yn eu cymhlethdod ac yn cefnogi datrysiadau creadigol sy'n cynnal pobl gartref.
- mae Gwasanaeth Gwybodaeth i Ofalwyr Gogledd Ddwyrain Cymru'n cyflenwi asesiad gofalwyr ar ran partneriaid statudol.
- mae Cytundebau Gwasanaeth yn bodoli ar gyfer darparu gwasanaethau cyfarpar gyda "Gofal a Thrwsio" ac ar gyfer cymorth gweledol a nam ar y clyw gyda Vision Support a Chymdeithas y Byddar Gogledd Cymru a Chyngor Cymru i'r Deillion.
- mae 3 o staff iechyd o fewn y tîm Ail-alluogi sydd wedi'u lleoli o fewn yr awdurdod lleol, yn cael eu rheoli'n ddyddiol gan y Rheolwr Ail-alluogi.

iv) Yn **Wrecsam**

- mae'r Gwasanaeth Gofal Canolraddol yn cynrychioli partneriaeth ar y cyd rhwng Adran Gofal Cymdeithasol Oedolion Wrecsam a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr. Mae'r fenter hon yn cynnal yn llwyddiannus gyflawniad canlyniadau

iechyd a gofal cymdeithasol wrth gyflenwi'r gofal a'r cymorth gorau i fodloni anghenion pobl hŷn Wrecsam.

- mae Gofal Lefel Uwch wedi ei weithredu'n llwyddiannus yn Ne Wrecsam ac mae'n dangos cydweithio effeithiol rhwng iechyd a gofal cymdeithasol ar lefel strategol a lefel weithredol.
- mae Peilot Ardal y De'n cynrychioli Menter Iechyd a Gofal Cymdeithasol llwyddiannus ar y cyd. Mae'n rheoli rhyddhad cleifion sydd â chyflyrau cronig o ysbytai. Fel arall fe allent wynebu arhosiad hir diangen mewn ysbyty.
- mae nifer o brosiectau peilot ar y gweill i asesu (a) gwerth Gwasanaeth Gofal Canolraddol sydd wedi'i ehangu (Gweithwyr Cymdeithasol, Therapyddion, Nyrsys Ardal a gweithwyr generig) - ar gael dros y penwythnos er mwyn cynyddu nifer y bobl sy'n cael eu rhyddhau o ysbyty'n ddiogel yn ystod cyfnod pwysedd Gaeaf; (b) gwerth presenoldeb gweithiwr cymdeithasol o fewn yr Uned Asesu Feddygol yn Ysbyty Maelor i helpu i atal derbyniadau y gellid eu hosgoi i ysbyty a hwyluso rhyddhau cynharach.

v) Yn **Ynys Môn**

- Mae asesiadau amlddisgyblaeth a threfniadau rheoli gofal effeithiol wedi bodoli am yr 20 mlynedd diwethaf drwy'r Cynllun Model Môn sydd wedi gweithredu ym mhob un o'r 6 llain ddaearyddol sy'n gyd-derminws ag ardaloedd dalgylch Meddygon Teulu. Ar hyn o bryd, mae'r Tîm Ardal yn arwain ar gefnogi a datblygu parhaus y trefniadau hyn ar lefel leol.
- Mae Gofal lefel uwch wedi ei weithredu'n llwyddiannus yn Ynys Môn ac mae'n dangos y cydweithio effeithiol rhwng iechyd a gofal cymdeithasol ar lefel strategol a lefel weithredol.
- Mae yna gydweithio parhaus drwy drefniadau Timau Ardaloedd i ddatblygu dull mwy integredig o gyflenwi gwasanaethau Gofal Canolraddol sy'n cynnwys Gwasanaeth Ymateb Cyflym a model derbyn o Wasanaeth Ailalluogi.
- Mae staff Nyrsys Ardal wedi eu cyd-leoli o fewn Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol Oedolion yn Llangefni er mwyn cynorthwyo trefniadau'r Un Pwynt Mynediad, Asesu a Rheoli Gofal.
- Caiff Gweithwyr Cymorth Dementia eu hariannu gan Gyllid Gofal Iechyd Parhaus a gyflenwir yn arbennig gan Ofal Cymdeithasol i gysylltu pobl sydd â dementia â gwasanaethau cymorth cymunedol.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

i) Yng **Nghonwy**

- Bydd Gofal Lefel Uwch, Gofal Canolraddol a Gofal Diwedd Oes yn cael eu cyflenwi ar y cyd drwy Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth.

i) Yn **Sir Ddinbych**,

- mae'r Awdurdod Lleol yn gweithio â Phrifysgol Betsi Cadwaladr ar ddatblygiad Prosiect Gwasanaethau Gofal Iechyd Gogledd Sir Ddinbych a Chanolfan Gofal Sylfaenol Llangollen a chyflwyniad Gwasanaethau Gofal Lefel Uwch yn yr Ardaloedd Canolog a De.

ii) Yn **Sir y Fflint**,

- mae'r Awdurdod Lleol yn gweithio â BIPBC i ddatblygu Canolfannau Gofal Sylfaenol ym Mwcle a Fflint a chyflwyniad Gwasanaethau Gofal Lefel Uwch ym mhob ardal yn Sir y Fflint. Mae Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn gweithredu strwythurau ardaloedd cyd-derminws ac maen nhw wedi datblygu timau arweinyddiaeth ardaloedd sy'n gyrru agendâu lleol.

iii) Yn **Wrecsam**

- bydd y Gwasanaeth Gofal Canolraddol yn cael ei wella yn ei faint a'i gwmpas er mwyn cyfarfod â'r twf yn y galw. Y dyhead yw i oriau gweithredu'r gwasanaeth gael eu hystyngtu er mwyn derbyn cyfeiriadau gyda'r nos ac ar benwythnosau.
- bydd Gofal Canolraddol, Gofal Lefel Uwch a gwasanaethau Ailalluogi'n cael eu datblygu i gyflenwi gwasanaeth sy'n ddi-dor, yn gymesur ac yn cael ei arwain gan angen.
- bydd gwerth integreiddio pellach a chyd-leoli staff iechyd a gofal cymdeithasol yn cael ei werthuso a'i ddilyn fel y bo'n briodol.
- bydd gwerth datblygiad cyfleuster cam-i-fyny / cam-i-lawr yn y dyfodol i gynnal cyflawniad canlyniadau Gofal Canolraddol yn cael eu hymchwilio.

iv) Yn **Ynys Môn**

- bydd y Gwasanaeth Gofal Canolraddol yn cael ei wella yn ei faint a'i gwmpas er mwyn cyfarfod â'r twf yn y galw. Y dyhead yw y bydd oriau gweithredu'r gwasanaeth yn cael eu hystyngtu er mwyn derbyn cyfeiriadau gyda'r nos ac ar benwythnosau.
- fe gaiff Gofal Canolraddol, Gofal Lefel Uwch a gwasanaethau Ailalluogi eu datblygu i gyflawni gwasanaeth sy'n ddi-dor, yn gymesur ac sy'n cael ei arwain gan angen.
- fe gaiff gwerth integreiddio pellach a chyd-leoli staff iechyd a gofal cymdeithasol ei werthuso a'i ddilyn fel y bo'n briodol.

4.7 Ymgysylltu

Trefniadau cyfredol

i) O fewn y model Ardaloedd rhanbarthol, fe nodwyd Grwpiau Rhanddeiliaid Ardaloedd fel y dull o ymgysylltu'n uniongyrchol â'r boblogaeth, i drafod darpariaeth bresennol ac i nodi angen yn y dyfodol / opsiynau ar gyfer newid.

Fe ddefnyddiwyd y dull yma i ddechrau i drafod newidiadau i iechyd a ddarparwyd gan wasanaethau cymunedol.

ii) Mae Byrddau Gwasanaeth Lleol yn datblygu strategaethau ymgysylltu i alluogi cymunedau lleol i fod yn fwy abl i ddeall gwaith y Byrddau Gwasanaeth Lleol. Yn yr un ffordd, mae strategaethau ymgysylltu a rennir o gwmpas y Cynlluniau Integredig Sengl yn cael eu defnyddio neu eu datblygu.

iii) Mae archwiliad cychwynnol o ddulliau ymgysylltu ac ymgynghori a rennir wedi dechrau drwy grŵp Swyddogion Ymgynghori Gogledd Cymru, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r chwe Awdurdod Lleol ac, yn fwy diweddar, y Bwrdd Iechyd.

iv) Cydnabyddir manteision dull a rennir yn y Canllawiau ynglŷn ag Ymgysylltu ac Ymgynghori ar Newidiadau i Wasanaethau Iechyd^(v) sy'n rhagweld y dylai partneriaid y Bwrdd Gwasanaeth Lleol fod yn gwbl ymglymedig ag ymgysylltu ac ymgynghori er mwyn sicrhau fod cynigion y cael eu gweld ac yn cael eu trin o fewn cyd-destun "system gyfan" y ddarpariaeth gwasanaeth cyhoeddus.

v) Yng **Nghonwy**

- mae'r Bwrdd Ardaloedd ar y Cyd (sy'n cyflenwi'r strategaeth lechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles bresennol) yn datblygu strategaeth gyfranogi ar hyn o bryd i sicrhau dull o weithredu sy'n canolbwyntio ar y dinesydd.

vi) Yn **Sir Ddinbych**

- mae yna Grŵp Strategaeth Pobl Hŷn, Grŵp Fy Mywyd i, Fy Ffordd i a chontractau â sefydliadau'r trydydd sector ar gyfer eiriolaeth ac ymgynghori er mwyn hysbysu ansawdd gwasanaeth a datblygiadau. Rydyn ni ar hyn o bryd yn ymgysylltu â grwpiau i archwilio 'Cynnal Annibyniaeth yn Sir Ddinbych', a nodweddir gan 'SID', gŵr hŷn sy'n cynrychioli unigolion sydd ag ystod o wahanol anghenion cymdeithasol, iechyd a gofal a'r ffordd y gall gwasanaethau gynnal ei annibyniaeth a'i les.

vii) Yn **Sir y Fflint**

- fe drawsnewidiwyd gwasanaethau ar gyfer oedolion mewn gofal cymdeithasol yn dilyn ymgysylltu eang â phartneriaid cymunedol.
- mae yna drefniadau amlasiantaeth cadarn i ymgysylltu â phobl hŷn yn Sir y Fflint ac fe ddefnyddir holiadur gwasanaeth ardal i gael gwybodaeth hanfodol gan y gymuned. Mae yna strwythur cadarn mewn lechyd Meddwl i gynnal ymgysylltiad defnyddwyr gwasanaeth yng nghyflenwad gwasanaeth cyfredol ac yn y dyfodol.
- Mae'n gyffredin i ddefnyddwyr gwasanaeth fod ar baneli i gefnogi penodiadau o fewn meysydd allweddol.

viii) Yng **Ngwynedd**

- Mae proses o ymgysylltu cymunedol â grwpiau o ddinasyddion wedi dechrau'n ddiweddar. Pwrpas hyn yw eu hysbysu o ddatblygiad Un Pwynt Mynediad Integredig (SPOA), rhwng iechyd cymunedol a gwasanaethau Gofal Cymdeithasol i Oedolion Gwynedd.

ix) Yn **Ynys Môn**

- dan y Rhaglen Trawsnewid ar gyfer Oedolion Hŷn, mae trefniadau ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol a chymunedau lleol yn cael eu datblygu er mwyn

ymgyngori ar gynigion i ail-lunio a datblygu ystod o wasanaethau cymunedol a fydd yn cynnwys gwasanaethau gofal a llety i Bobl Hŷn.

- mae cysylltiadau effeithiol yn bodoli â'r Cyngor Pobl Hŷn er mwyn hyrwyddo trafodaethau ar ddatblygiadau pellach yn y gwasanaeth ac ail-fodelu gwasanaethau dan y Rhaglen Trawsnewid.
- mae yna nifer o gytundebau lefel gwasanaeth â sefydliadau'r 3^{ydd} sector i roi cyngor a chymorth eiriolaeth a fforymau i ddefnyddwyr gwasanaeth.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

i) Mae'r angen i adolygu gwaith a ffocws y Grwpiau Rhanddeiliaid Ardal wedi ei nodi ac fe'u trafodir yn y Fforwm Partneriaethau Gwasanaethau Cymunedol. Mae'r grwpiau hyn yn rhoi cyfle ar gyfer dull gweithredu a rennir rhwng y chwe Awdurdod Lleol a'r Bwrdd Iechyd

ii) Fe wnawn archwilio cyfleoedd i ddatblygu ymgysylltiad a chysylltiadau a rennir. Argymhellir, yn rhan o'r newid trawsffurfiol yn y Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, bod strategaeth ranbarthol yn cael ei datblygu i'w chyflenwi dros 3 blynedd i sicrhau cyfathrebu effeithiol, yn cynnwys ystyriaeth o ddefnyddiau addas fel baneri, taflenni deunydd ar gyfer y cyfryngau ac ymgysylltu â chymunedau. Mae hyn i danategu dull gweithredu ar y cyd o ran ymgysylltu cymunedau a gwybodaeth.

iii) Fe wnawn barhau i archwilio a nodi cyfleoedd i ddod â gweithgareddau at ei gilydd ar sbectrwm cyfranogiad – cyfathrebu, gwybodaeth, ymgysylltu ac ymgynghori, penderfyniadau ar y cyd – o fewn trefniadau llywodraethu pob sefydliad.

iv) Mae'r partneriaid i gyd yn ymrwymedig i ddarparu pob gwasanaeth yn yr iaith ddewisol ac i weithrediad Mwy na geiriau... – fframwaith strategol Llywodraeth Cymru ar gyfer gwasanaethau'r iaith Gymraeg. Mae hyn yn bwysig i wasanaethau y byddwn yn eu comisiynu gan ddarparwyr eraill, yn ogystal â gwasanaethau a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd a'r Awdurdodau Lleol. Fe geisiwn sicrhau fod gwasanaethau iaith Gymraeg ar gael ble bynnag y bydd hynny'n bosib; gallai mwy o weithio cydweithredol helpu i hwyluso hyn. Rydyn ni hefyd yn ymroddedig i hyrwyddo defnyddio'r iaith a chynnal y diwylliant Cymreig ac fe wnawn ni ymdrechu i sicrhau fod ein strategaethau ar gyfer gweithio integredig yn cynnal ac yn ategu'r ymrwymadau hyn.

v) Rydyn ni hefyd yn ymrwymedig i hyrwyddo cydraddoldeb cyfleoedd a diogelu a hyrwyddo hawliau pawb i gyflawni canlyniadau gwell a gwella bywydau unigolion, cymunedau a phoblogaeth Gogledd Cymru. Mae'n ofynnol i ni, yn ôl y dyletswyddau cydraddoldeb penodol ar awdurdodau yng Nghymru, gynnal Asesiad o Effaith Cydraddoldeb (AEC) ar unrhyw bolisiau neu gynigion a allai effeithio ar grwpiau nodweddiadol a ddiogelir ac i ymgysylltu â'r grwpiau hynny a allai gael eu heffeithio gan y cynigion. Wrth i ni ddatblygu ein syniadau ar y model gofal integredig ar gyfer pobl sydd ag anghenion cymhleth, fe wnawn gynnal asesiad effaith a cheisio ymgysylltu â chynrychiolwyr grwpiau a allai gael eu heffeithio.

4.8 Trawsfurfio Mynediad

Trefniadau cyfredol

i) Mae **Conwy**

- yn rhan o'r prosiect rhanbarthol sy'n ymwneud â thrawsfurfio mynediad. Mae yna ddealltwriaeth amlwg fod datblygiad Un Pwynt Mynediad yn sylfaenol i lwyddiant gwasanaethau cymunedol. Mae Conwy wedi ymgymryd ag ymchwil i ystyried mynediad i wasanaethau ac wedi nodi ystod o ganlyniadau a ddymunir a gaiff eu cyflawni yn y 12 – 18 mis nesaf drwy ddull rheoli prosiect.

ii) Yn **Sir Ddinbych**,

- mae yna dîm prosiect wedi bod yn datblygu Un Pwynt Mynediad ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol i oedolion. Cafwyd cytundeb ar yr hyn gaiff ei gynnwys yng Nghyfnod 1 y datblygiad, er mwyn defnyddio'r hyn a ddysgwyd o hyn i hysbysu dulliau gweithredu lleol a rhanbarthol.

iii) **Sir y Fflint**

- yw'r sefydliad llywyddol ar gyfer y Rheolwr Rhaglen Rhanbarthol ac mae'n datblygu tîm prosiect Un Pwynt Mynediad lleol i fynd â'r datblygiad ymlaen yn lleol.
- Mae trefniadau cyfredol Gwaith Cymdeithasol Ysbytai a strwythurau cyswllt cyntaf yn cynorthwyo mynediad ardderchog i gymorth gofal cymdeithasol ar gyfer defnyddwyr gwasanaeth ac ar gyfer cyfeiriadau gan bartneriaid. Yn ogystal mae gofal cymdeithasol oedolion wedi datblygu Hunanasesiad ar gyfer darparu cyfarpar a hynny'n lleihau amseroedd aros ac yn ennyn parch yn gyffredinol.
- Mae hefyd yn gweithio â BIPBC i ddatblygu llwybr cwmpïadau ac mae'n ceisio gwneud y ddogfennaeth yn haws i Reolwyr Cartrefi Gofal ei defnyddio.

iv) Mae **Gwynedd**

- â Grŵp Strategol Un Pwynt Mynediad sefydledig (Un Pwynt Mynediad Integredig). Mae Grŵp partneriaeth aml-ddisgyblaeth hwn yn trawsffurfio mynediad i wasanaethau cymunedol integredig drwy arwain datblygiad yr Un Pwynt Mynediad i Wynedd. Fe wnaethpwyd y penderfyniad i ymestyn cylch gwaith y Grŵp i gynnwys yr agenda integreiddio ehangach yn ddiweddar. Fe sefydlodd y Grŵp Strategol hwn (Tachwedd 2013) grŵp gweithredol Un Pwynt Mynediad ar gyfer Ardal Meirionnydd i ddechrau cyflenwi'r Un Pwynt Mynediad yn y fan a'r lle.

ix) Yn **Ynys Môn**

- Mae Un Pwynt Mynediad wedi ei sefydlu o fewn y System Dyletswydd Gwasanaethau Cymdeithasol i brosesu cyfeiriadau'n dilyn rhyddhau o ysbyty a chyfeiriadau i bob disgyblaeth gymunedol sy'n cynnwys Gwaith Cymdeithasol, Nyrsys Ardal a Therapiau Cymunedol.
- Mae Bwrdd Prosiect Amlasiantaeth wedi ei sefydlu i fwrw ymlaen Rhaglen Waith a gytunwyd i ddatblygu prosesau busnes a chysylltiadau Technoleg Gwybodaeth er mwyn i staff iechyd allu cyrchu System Wybodaeth Gofal Cymunedol RAISE.

Bwriad ar gyfer y dyfodol

i) Mae Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru, mewn partneriaeth â BIPBC, y sector wirfoddol a'r sector annibynnol, yn symud cynlluniau ymlaen ar hyn o bryd i ddatblygu Pwyntiau Mynediad Sengl Cymunedol, ym mhob ardal awdurdod lleol.

Mae'r rhaglen yma o waith yn cael ei gynnal drwy gyllid a dderbyniwyd drwy Gronfa Gydweithredu Ranbarthol Genedlaethol gyda'r nod o sefydlu pob pwynt mynediad erbyn Ebrill 2016.

Bydd y datblygiad hwn yn hanfodol i gefnogi ein hymrwymiad i ddarparu mynediad cyflym a chydlynol i gyngor a chymorth sy'n cael ei gydlynu dros asiantaethau a bydd yn chwarae rhan barhaus i gynorthwyo pwysau gofal brys.

ii) Yn **Sir Ddinbych**,

- yn ystod Cyfnod 1 bydd yr Un Pwynt Mynediad Integredig yn:
 - prosesu cyfeiriadau i wasanaethau gofal cymdeithasol cymunedol i gynorthwyo rhyddhau trigolion Sir Ddinbych o ysbyty (hyn i gynnwys cyfeiriadau am Ofal Lefel Uwch, Tîm Nyrsio Ardal y Rhyl, gwasanaethau Therapi Cymunedol, ysbytai cymunedol.
 - cydlynu ymateb gwasanaeth yn ôl anghenion yr unigolyn.
 - hysbysu'r sawl sy'n cyfeirio a phob gwasanaeth o ba wasanaethau eraill fydd yn cymryd rhan, gyda manylion pob cydlynnydd gofal, lle bydd hynny'n briodol, pan wneir cyfeiriadau lluosog ar gyfer claf/defnyddiwr gwasanaeth
 - cynnig cyngor ar y ffôn, gwybodaeth a dangos y ffordd (neu gyfeirio fel y bo'n briodol) at wasanaethau cymunedol y sector anstatudol yn Sir Ddinbych.
 - cynnal a datblygu Cyfeiriadur Gwasanaethau ar gyfer Sir Ddinbych, cyhoeddi'r wybodaeth ar wefan Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd a bod ynghlwm â datblygiadau gwybodaeth gyhoeddus y dyfodol yn y sir.
 - Cofnodi a dadansoddi gweithgaredd Un Pwynt Mynediad.
- Bydd y gweithwyr Un Pwynt Mynediad yn cael eu cyd-leoli a'u rheoli gan un arweinydd Tîm ond ni fydd eu gwaith wedi ei integreiddio'n llawn. Bydd aelod staff 'iechyd' ar ddyletswydd bob amser i arwain ar gyfeiriadau lechyd a bydd aelod staff y Gwasanaethau Cymdeithasol ar ddyletswydd i arwain ar gyfeiriadau Gwasanaethau Cymdeithasol. Bydd pob gweithiwr yn gyfarwydd â gweithdrefnau'r naill a'r llall fel y gellir rhannu gwaith ond fe reolir y baich gwaith yn ôl yr adnoddau sydd ar gael. Fe nodir eithriadau ac fe gaiff capasiti ei fonitro'n ddyddiol gan yr Arweinydd Tîm er mwyn gallu delio â phroblemau ar unwaith.

iii) Yn **Sir y Fflint**

- bydd yr Un Pwynt Mynediad yn adeiladu ar y tîm Cyswllt Cyntaf sydd eisoes yn hen sefydledig.

iv) Yn **Ynys Môn**

- ynglŷn â'r Un Pwynt Mynediad a sefydlwyd o fewn Tîm Dyletswydd y Gwasanaethau Cymdeithasol, mae trafodaethau ar y gweill i wella prosesau busnes drwy ganiatáu i staff lechyd rheng flaen o ddisgyblaethau allweddol, gael mynediad i system wybodaeth gofal Cymunedol RAISE. Mae'r trefniadau presennol yn prosesu cyfeiriadau ar gyfer gwasanaethau cymunedol iechyd a gofal cymdeithasol i gynorthwyo defnyddwyr gwasanaeth sy'n cael eu rhyddhau o ysbyty neu sy'n cael eu cyfeirio drwy wasanaethau cymunedol.
- Bydd Rheolwr Prosiect – a ariennir drwy'r Gronfa Gydweithredu Ranbarthol – yn dechrau ar ei ddyletswyddau yn Ionawr 2014 i fwrw ymlaen â datblygiadau a nodwyd yn y Ddogfen Cychwyn Prosiect sydd wedi ei llunio a'i chymeradwyo gan y Bwrdd Prosiect.

4.9 Asesu Pobl Hŷn

Bwriad ar gyfer y dyfodol

Fe wnawn weithredu'r Canllawiau ar Asesu Integredig, Trefniadau Cynllunio ac Adolygu ar gyfer Pobl Hŷn, fel sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru ar Ragfyr 2^{il} 2013, gan gydnabod y cam yma fel catalydd i gefnogi integreiddiad gofal yn ehangach

Rydyn ni'n ystyriol, er mwyn cyflenwi'r Fframwaith newydd, fod angen newid gweithredol a diwylliannol mewn arferion ac efallai mai'r olaf fydd y mwyaf heriol

5 Cyfeiriadau

- I. Addaswyd o 'Community Based Collaborations', Oregon Centre for Community Leadership 1994
- II. Cydweithredu o fewn Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, AGGC (Asiantaeth Gwella Gwasanaetha Cymdeithasol) 2013
- III. 'Lessons from experience—Making integrated care happen at scale and pace', King's Fund, Mawrth 2013
- IV. Mc Cormack et al 2008
- V. Canllaw ar gyfer Ymgysylltu ac Ymgynghori ar Newidiadau i'r Gwasanaethau Iechyd, Llywodraeth Cynulliad Cymru

Lefelau**Pwrpas**

Rhwydweithio	* Dialog a dealltwriaeth gyffredin * Tŷ clirio ar gyfer gwybodaeth * Creu sylfaen o gymorth
Cydweithredia d neu Gynghrair	* Cydweddu anghenion a darparu cydlynid * Cyfyngu ar ddyblygiad gwasanaethau * Gofalu bod tasgau'n cael eu gwneud
Cydgysylltiad	* Rhannu adnoddau i ddelio â phroblemau cyffredin * Cyfuno sail adnoddau i greu rhywbeth newydd
Cynghrair	* Rhannu syniadau a bod yn fodlon tynnu adnoddau o systemau sy'n bod yn barod * Datblygu ymrwymiad am isafswm o dair blynedd
Integreiddiad	* Cyflawni cydweledigaeth a meincnodau effaith * Adeiladu system ryng-ddibynnol i ddelio â phroblemau a chyfleoedd

Atodiad 2**STRWYTHUR LLYWODRAETH AR GYFER GWASANAETHAU INTEGREDIG YN Y
GYMUNED**

